

**ZAKON  
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REPRODUKTIVNOM MATERIJALU ŠUMSKOG  
DRVEĆA**

**Član 1**

U Zakonu o reproduktivnom materijalu šumskog drveća ("Službeni list RCG", broj 37/07) član 1 mijenja se i glasi:

“Ovim zakonom uređuje se način proizvodnje i stavljanje u promet reproduktivnog materijala šumskog drveća (u daljem tekstu: reproduktivni materijal).”

**Član 2**

U članu 3 stav 1 poslije riječi „šišarka“ dodaje se riječ „suplodište“, a poslije riječi „mikrorazmnožavanje“ dodaje se riječ „plemka“,

U stavu 2 riječ „hibrida“ zamjenjuje se riječima: „umjetnih hibrida“, a riječ “Državi” briše se.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Lista iz stava 2 ovog člana mijenja se i dopunjava u skladu sa izmjenama liste Evropske komisije.”

**Član 3**

U članu 4 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) reproduktivni materijal koji je namijenjen izvozu ili reeksportu;“.

U stavu 2 riječi: „al. 1 i 2“ zamjenjuju se riječima: „tačka 1“, a riječ “proizvođač” zamjenjuje se riječju “snabdjevač”.

Stav 3 briše se.

**Član 4**

Član 5 mijenja se i glasi:

„Reproduktivni materijal razvrstava se u sljedeće kategorije:

- 1) reproduktivni materijal poznatog porijekla (poznato porijeklo);
- 2) odabrani reproduktivni materijal (odabran);
- 3) kvalifikovani reproduktivni materijal;
- 4) testirani (sortni) reproduktivni materijal.

Reproduktivni materijal poznatog porijekla je reproduktivni materijal koji potiče od osnovnog materijala koji može biti izvor sjemena ili sastojina unutar određenog regiona provenijencije.

Odabrani reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji potiče od osnovnog materijala iz sjemenske sastojine unutar određenog regiona provenijencije koji je fenotipski izabran na nivou populacije.

Kvalifikovani reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji potiče od osnovnog materijala iz sjemenskih plantaža, roditeljskih stabala, klonova, smjese klonova, a čiji su sastavni dijelovi fenotipski odabrani na nivou individue.

Testirani (sortni) reproduktivni materijal je reproduktivni materijal koji potiče od osnovnog materijala iz sjemenskih sastojina, sjemenskih plantaža, od roditeljskih stabala, klonova ili smjese klonova, koji svoju superiornost dokazuju uporednim testiranjima ili procjenom superiornosti reproduktivnog materijala na osnovu genetske ocjene sastavnih dijelova osnovnog materijala.

Blíže uslove za razvrstavanje reproduktivnog materijala u kategorije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.“

**Član 5**

Član 6 briše se.

**Član 6**

Član 7 mijenja se i glasi:

„Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **osnovni materijal** (*basic material*) **za proizvodnju reproduktivnog materijala** (u daljem tekstu: sjemenski objekat) je:
- **izvor sjemena:** stablo, grupa stabala ili sastojina na području na kojem se prikuplja sjeme;
  - **sjemenska sastojina** je dio šume izdvojen na osnovu fenotipskih i drugih karakteristika stabala, koji posjeduje dovoljnu uniformnost u smješi;
  - **sjemenska plantaža** je izolovani zasad potomstva punih srodnika ili polusrodnika, odabranih klonova ili porodica klonova kojom se upravlja na način da se izbjegne ili smanji oprašivanje iz spoljnih izvora i da se proizvede čest i obilan urod sjemena koji se lako prikuplja;
  - **roditeljska stabla** su stabla od kojih je proizvedeno potomstvo kontrolisanim ili slobodnim oprašivanjem jednog poznatog roditelja (majčinsko stablo) sa polenom jednog roditelja (puni srodnici – full sibling) ili broj poznatih ili nepoznatih roditelja (polusrodnici – half sibling);
  - **klon** je grupa jedinki (ramets) koji direktno potiče od jedne matične biljke (ortet) proizveden vegetativnim putem (reznice, plemke, položenice i sl.);
  - **smješa klonova** je smješa identifikovanih klonova u utvrđenim proporcijama;
- 2) **autohtona sastojina ili izvor sjemena** (autochthonous stand or seed source) je sastojina ili izvor sjemena koji se po pravilu stalno prirodno obnavlja, a može se i vještački obnavljati od reproduktivnog materijala prikupljenog u istoj sastojini ili izvoru sjemena ili u okolnim autohtonim sastojinama ili izvorima sjemena;
- 3) **samonikla sastojina ili izvor sjemena** (indigenous stand or seed source) je sastojina ili izvor sjemena koja je autohtona sastojina ili izvor sjemena ili je sastojina ili izvor sjemena koja se može vještački obnavljati od reproduktivnog materijala prikupljenog u istom regionu provenijencije;
- 4) **porijeklo** je mjesto na kojem rastu stabla autohtonog izvora sjemena ili sjemenske sastojine, a za neautohtonu sastojinu ili izvor sjemena porijeklo je mjesto iz kojeg su sjeme ili biljke prvobitno dobijene (porijeklo sastojine ili izvora sjemena može biti nepoznato);
- 5) **provenijencija** je geografski lokalitet na kome se nalazi bilo koja sastojina stabala iz koje potiče sjeme;
- 6) **region provenijencije** je jedno ili više područja dovoljno ujednačenih ekoloških karakteristika u kojem sastojine određenih vrsta, podvrsta ili varijeteta pokazuju slične fenotipske ili genetske karakteristike uzimajući u obzir i nadmorsku visinu gdje je to moguće;
- 7) **proizvodnja** obuhvata sve faze od sakupljanja sjemena, dobijanja sjemena iz sjemenskog materijala (dorada) do uzgoja sadnog materijala dobijenog od sjemena i djelova biljaka;
- 8) **promet** je izlaganje radi prodaje, ponude za prodaju, prodaje ili isporuke drugom licu i uslužno posredovanje;
- 9) **dobavljač** (supplier) je privredno društvo, preduzetnik ili fizičko lice koje se profesionalno bavi prometom ili uvozom reproduktivnog materijala;
- 10) **snabdjevač** je privredno društvo ili preduzetnik koji je upisan u registar za proizvodnju i promet reproduktivnog materijala u skladu sa ovim zakonom;
- 11) **hibridi** su potomstvo punih srodnika ili polusrodnika;
- 12) **vještački hibrid** čine vještački ukrštene vrste (cross-bred species);
- 13) **matičnjak** je zasad osnovan za proizvodnju vegetativnog reproduktivnog materijala;
- 14) **centralni matičnjak** je zasad reproduktivnog materijala prvog nivoa razmnožavanja u cilju proizvodnje reproduktivnog materijala drugog nivoa razmnožavanja;
- 15) **komercijalni matičnjak** je zasad reproduktivnog materijala drugog nivoa razmnožavanja od kojeg se proizvodi reproduktivni materijal za osnivanje i obnovu šuma;
- 16) **nivo razmnožavanja** je stepen povezanosti reproduktivnog materijala sa sjemenskim objektom;
- 17) **šumski rasadnik** je posebno uređena površina zemljišta na kojoj se kroz sistem tehnološko-tehničkih postupaka proizvodi sadni materijal;
- 18) **sjemensko skladište** je mjesto uskladištenja sjemenskog materijala, namijenjeno stvaranju zaliha sjemena, radi obezbjeđenja održivosti u gazdovanju šumama;

- 19) **sjemenska banka** je dugoročno čuvana kolekcija uzoraka sjemenskog materijala iz sjemenskog skladišta ili drugih izvora;
- 20) **partija sjemena** je sjeme iste vrste drveća koje potiče od istog priznatog sjemenskog objekta i koje je na isti način i iste sezone sakupljano, dorađeno i uskladišteno.“

#### Član 7

Poslije člana 7 dodaje se novi član koji glasi:

##### „Član 7a

Za osnivanje i obnavljanje šuma može se koristiti samo reproduktivni materijal iz priznatih sjemenskih objekata, koji je odabran, kvalifikovan, testiran i proizveden u skladu sa ovim zakonom.

Reproduktivni materijal poznatog porijekla može se koristiti za osnivanje i obnavljanje šuma samo unutar istog regiona provenijencije.“

#### Član 8

U članu 8 stav 3 tačka 2 poslije riječi „hibridima,” dodaju se riječi: “kategoriji, namjeni,”.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Bliži sadržaj registra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

#### Član 9

U članu 9 poslije riječi „objekat“ dodaju se riječi: „kao osnovni materijal (basic material)“ .

#### Član 10

U članu 10 stav 1 mijenja se glasi:

„Registar sjemenskih objekata za proizvodnju reproduktivnog materijala uspostavlja i vodi organ uprave nadležan za gazdovanje šumama (u daljem tekstu: nadležni organ uprave).“

#### Član 11

U članu 11 stav 2 poslije riječi „snabdjevač“ dodaju se riječi: „kao proizvođač“.

#### Član 12

Član 15 mijenja se i glasi:

„Genetički modifikovan sjemenski objekat može se priznati u skladu sa ovim zakonom, samo ako je sprovedena procjena rizika za životnu sredinu i ako je utvrđeno da ne predstavlja opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu u skladu sa zakonom kojim su uređeni genetički modifikovani organizmi.“

#### Član 13

U članu 16 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Regione provenijencije predstavljene na karti iz stava 2 ovog člana nadležni organ uprave objavljuje na internet stranici.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

#### Član 14

U članu 17 stav 2 riječ „upisani” zamjenjuje se riječju „evidentirani”.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Lice iz stava 1 ovog člana upisuje se u registar snabdjevača kao proizvođač ako: ima zemljište neophodno za proizvodnju reproduktivnog materijala (u vlasništvu i/ili zakupu), objekte za skladištenje reproduktivnog materijala i primjenjuje tehnologiju kojom se obezbjeđuje očuvanje kvaliteta i zdravstveno stanje reproduktivnog materijala i ima obezbijeđeno stručno rukovođenje poslovima proizvodnje, odnosno prometa reproduktivnog materijala i ako ispunjava uslove za upis u Registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja.“

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Uslovi iz stava 3 ovog člana ne primjenjuju se na fizička lica koja su upisana u registar snabdjevača i koja proizvode svoj reproduktivni materijal za sopstvene potrebe.

Lice iz st. 1 i 2 ovog člana upisuje se u registar snabdjevača kao dobavljač ako ispunjava uslove za upis u Registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja.“

Dosadašnji st. 4, 5, 6 i 7 postaju st. 6, 7, 8 i 9.

#### **Član 15**

U članu 18 stav 1 poslije riječi „snabdjevača“ dodaju se riječi: „kao proizvođač“.

U stavu 2 riječi: „reproduktivnog materijala“ zamjenjuju se riječima: „iz stava 1 ovog člana“.

#### **Član 16**

U članu 19 stav 1 poslije riječi „Snabdjevač“ dodaju se riječi: „kao proizvođač“.

#### **Član 17**

U članu 21 stav 1 poslije riječi „proizvodnje“ dodaju se riječi: „i prometa“.

#### **Član 18**

U članu 22 stav 1 alineja 2 mijenja se i glasi:

“- je pribavljen glavni sertifikat u skladu sa članom 25 ovog zakona koji prati etiketa ili drugi dokument snabdjevača,”

U stavu 5 poslije riječi „etiketiranja,” dodaju se riječi: „sadržaj i boja etikete,”.

#### **Član 19**

U članu 23 stav 2 poslije riječi „pošiljkama” dodaju se riječi: „tako da se pošiljka ne može otvoriti bez oštećenja plombe i etikete na pošiljci”.

Stav 3 mijenja se i glasi:

“Pri prometu sjemena, u deklaraciju snabdjevača iz stava 1 ovog člana, upisuju se dopunski podaci koji se odnose na čistoću, kljavost, težinu 1000 sjemenki i održivost sjemena po kilogramu.”

Stav 4 mijenja se i glasi:

„Izuzetno od stava 3 ovog člana u slučaju potrebe za brzom dostupnošću sjemena i male količine sjemena iz uroda tekuće godine mogu se stavljati u promet do prvog kupca i bez podataka o kljavosti sjemena, a u deklaraciju snabdjevača iz stava 1 ovog člana, ne upisuju se podaci koji se odnose na kljavost i održivost sjemena.“

#### **Član 20**

Član 24 mijenja se i glasi:

„U promet se može stavljati reproduktivni materijal kategorija: poznato porijeklo, odabran, kvalifikovan i testiran prema vrstama sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona.

U promet se može stavljati reproduktivni materijal hibrida, kategorija: odabran, kvalifikovan ili testiran sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona.

Reproduktivni materijal vrsta i hibrida sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona koji se vegetativno razmnožava, mogu se staviti u promet samo iz kategorija: odabran, kvalifikovan ili testiran.

Odabrani reproduktivni materijal iz stava 3 ovog člana može se stavljati u promet samo ako je masovno dobijen iz sjemena.

U promet se može stavljati reproduktivni materijal vrsta i hibrida koji se u cjelosti ili djelimično sastoji od genetički modificovanih organizama, ako je testiran, označen i ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim su uređeni genetički modificovani organizmi.

Reproduktivni materijal iz st. 1 do 5 ovog člana može se stavljati u promet samo ako ispunjava uslove iz člana 22 ovog zakona.“

#### **Član 21**

U članu 25 stav 1 riječ „sjemenskom“ zamjenjuje se riječima: „priznatom sjemenskom“.

U stavu 3 poslije riječi: „glavni sertifikat” dodaju se riječi: „ili drugi odgovarajući dokument”.

#### **Član 22**

U članu 26 stav 1 riječ „sjemenskog” zamjenjuje se riječju „reproduktivnog”.

U stavu 2 riječ „sjemenski” zamjenjuje se riječju „reproduktivni”, a riječ „sjemenskog” zamjenjuje se riječju „reproduktivnog”.

#### **Član 23**

Član 27 mijenja se i glasi:

„Reproduktivni materijal može uvoziti samo snabdjevač koji je upisan u registar snabdjevača kao dobavljač ako ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja.

Reproduktivni materijal se može uvoziti samo ako su uslovi proizvodnje i prometa, postupak dobijanja propisanih odobrenja i nadzor snabdjevača države izvoznice, istovjetni sa uslovima i postupcima propisanim ovim zakonom.

Nadležni organ uprave može, po službenoj dužnosti ili na predlog snabdjevača iz stava 1 ovog člana, provjeriti ispunjenost uslova za priznavanje istovjetnosti reproduktivnog materijala iz uvoza.

Uvezeni reproduktivni material prati glavni sertifikat ili drugi odgovarajući dokument koji je izdat od stane zemlje porijekla i evidencija koja sadrži detalje o svim izvezenim pošiljkama, koje obezbjeđuje snadbjevač zemlje izvoznice.

Reproduktivni materijal koji se koristi u naučne svrhe, selekcioniranje ili u svrhe genetskog očuvanja mogu uvoziti samo naučno istraživačke ustanove na osnovu odobrenja Ministarstva.

Snabdjevač koji je upisan u Registar proizvođača, prerađivača, uvoznika, distributera i skladištara bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja smatra se registrovanim u skladu sa ovim zakona.”

#### **Član 24**

U članu 28 u stavu 1 riječ „uvoz” zamjenjuje se riječima: „proizvodnja, uvoz i stavljanje u promet”.

#### **Član 25**

U članu 29 stav 1 poslije riječi „snabdjevač” dodaju se riječi: „kao dobavljač”.

Stav 3 briše se.

U stavu 4 poslije riječi: „iz uvoza” dodaju se riječi: „i listu institucija zemalja izvoznica odgovornih za izdavanje dokaza o istovjetnosti sertifikata za uvoz reproduktivnog materijala.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

#### **Član 26**

U članu 31 stav 4 riječi: „odnosno korišćenje biomase” brišu se.

#### **Član 27**

U članu 32 stav 2 riječi: „nadležni organ uprave ” zamjenjuju se riječju „Ministarstvo”.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„Način upotrebe reproduktivnog materijala, sa aspekta fenotipskih i genetskih karakteristika i kriterijume za utvrđivanje negativnih uticaja iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.”

#### **Član 28**

U članu 33 stav 1 poslije riječi „Snabdjevač” dodaju se riječi: „kao proizvođač”.

#### **Član 29**

Poglavlje “IX MONITORING I PRAVO NA ŽALBU” i čl. 46 i 47 brišu se.

## Član 30

Član 53 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) za proizvodnju reproduktivnog materijala koriste sjemenske objekte, koji nijesu upisani u Registar sjemenskih objekata (član 8 stav 1);
- 2) se bavi proizvodnjom i prometom reproduktivnog materijala a nije registrovan za obavljanje tih djelatnosti i nije upisan u Registar snabdjevača reproduktivnog materijala (član 17 stav 1);
- 3) proizvodi sjemenski materijal, djelove biljaka i reznice u sjemenskim objektima, koji nijesu upisani u Registar sjemenskih objekata (član 18 stav 1 alineja 1);
- 4) za proizvodnju sadnog materijala ne upotrebljava samo sjemenski materijal, djelove biljaka i reznice koje potiču iz priznatog sjemenskog objekta (član 18 stav 1 alineja 2);
- 5) ne obavijesti šumarskog inspektora o pojavi štetnih organizama (član 18 stav 1 alineja 4);
- 6) ne obavještava nadležni organ uprave o svakoj promjeni podataka koji su sadržani u registru snabdjevača, najkasnije mjesec dana od dana nastanka promjene (član 18 stav 1 alineja 5);
- 7) ne obavijesti nadležni organ uprave o ostvarenoj proizvodnji i prometu reproduktivnog materijala iz člana 18 stav 1 ovog zakona, u toku godine, najkasnije do kraja tekuće godine (član 18 stav 2);
- 8) ne vodi knjigu evidencije reproduktivnog materijala (član 19 stav 1);
- 9) sadni materijal u rasadniku, odnosno matičnjaku, nije obilježen jasno vidljivim oznakama koje sadrže podatke o vrsti (narodni i naučni naziv) i starosti sadnog materijala (član 20);
- 10) reproduktivni materijal u svim fazama proizvodnje i pometa nije označen partijom, radi obezbijedjivanja odvojenost svake jedinice, prema kodu i broju glavnog sertifikata iz člana 25 ovog zakona, vrsti drveća ili hibrida, kategoriji reproduktivnog materijala, sjemenskom objektu iz koga potiče, namjeni, identifikacionom kodu regiona provenijencije, porijeklu, godini uroda iz koje potiče sjemenski material, starosti i obliku sadnica i reznica koje se vode kao sadni materijal, obliku i trajanju uzgoja po vrsti drveća. (član 21 stav 1);
- 11) reproduktivni materijal u prometu ne odgovara kvalitetu označenom u deklaraciji o kvalitetu tog materijala ili nema na deklaraciji - etiketi snabdjevača upisan klasifikacioni broj za vrstu *Populus sp.*, (član 22 st. 2 i 4);
- 12) sjemenski materijal u prometu nije u zapečaćenim i plombiranim pošiljkama koje se ne mogu otvoriti bez oštećenja, i pri prometu sjemena u dokumentu snabdjevača ne upiše dopunske podatke za sjeme koji se odnose na čistoću, klijavost, težinu 1000 sjemenki i održivost sjemena po kilogramu (član 23 st. 2 i 3);
- 13) u promet stavi reproduktivni materijal koji nije iz kategorija poznato porijeklo, odabran kvalifikovan i nije testiran prema vrstama sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona (član 24 stav 1 );
- 14) u promet stavi reproduktivni materijal hibrida koji nije iz kategorija poznato porijeklo, odabran, kvalifikovan ili nije testiran sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona (član 24 stav 2 );
- 15) u promet stavi reproduktivni materijal vrsta i hibrida sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona koji se vegetativno razmnožava, koji nije iz kategorija: odabran, kvalifikovan ili nije testiran (član 24 stav 3);
- 16) stavi u promet odabrani reproduktivni materijal iz člana 24 stav 3 ovog zakona koji nije masovno dobijen iz sjemena (član 24 stav 4);
- 17) uveze reproduktivni materijal, a nije upisan u registar snabdjevača kao dobavljač (član 27 stav 1);
- 18) ne prijavljuje proizvodnju reproduktivnog materijala nadležnom organu uprave (član 33 stav 1);
- 19) ne podnese prijavu za kontrolu proizvodnje sjemenskog materijala 30 dana prije početka sakupljanja sjemena (član 33 stav 2);
- 20) ne podnese prijavu za kontrolu proizvodnje sadnog materijala i vegetativnih djelova biljke najkasnije 15 dana prije sjetve sjemena ili sadnje vegetativnih djelova biljaka (član 33 stav 3);
- 21) ne podnese prijavu za kontrolu proizvodnje reproduktivnog materijala topola i vrba najkasnije do 1. marta tekuće godine (član 33 stav 4);
- 22) se bavi doradom reproduktivnog materijala, a nema radni prostor i opremu za doradu i čuvanje reproduktivnog materijala, odvojeno po partijama i nema za stručno rukovođenje poslovima dorade reproduktivnog materijala zaposlenog inženjera šumarstva - odsjek šumarstvo, sa najmanje dvije godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom. (član 38);

- 23) pošiljku nedorađenog sjemena na doradu ne prati sertifikat izdat u skladu sa članom 25 ovog zakona (član 39 stav 1);
- 24) nakon dorade sjemena ne pribavi glavni sertifikat za dorađeni reproduktivni materijal (član 39 stav 2);
- 25) ne vodi knjigu evidencije o doradi reproduktivnog materijala (član 40 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 1000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju do šest mjeseci.“

### **Član 31**

Novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, ako:

- 1) ne uspostavlja i vodi Registar sjemenskih objekata za proizvodnju reproduktivnog materijala (član 10 stav 1);
- 2) izvještaj o pregledu sjemenskog objekta ne dostavi nadležnom organu uprave u pisanoj formi (član 14 stav 4);
- 3) ne ustanovi regione provenijencije pojedinačno za vrste drveća sa liste iz člana 3 stav 2 ovog zakona i ne odredi im identifikacioni kod i ne predstavi ih na karti (član 16 stav 2);
- 4) ne vodi evidenciju prometa i upotrebe reproduktivnog materijala na području Crne Gore (član 30 stav 1);

### **Član 32**

Član 54 briše se.

### **Član 33**

Poslije člana 56 dodaju se četiri nova člana koja glase:

#### **„Član 56a**

Od dana pristupanja Evropskoj uniji:

- snabdjevači koji su registrovani za proizvodnju, promet i uvoz reproduktivnog materijala u državi članici Evropske unije smatraće se registrovanim u Crnoj Gori;
- organ uprave dostavljaće podatke o svim upisima i brisanjima iz registra sjemenskih objekata i registra snabdjevača, Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije;
- reproduktivni materijal koji je proizveden u državama članicama Evropske unije smatraće se da ispunjava zahtjeve utvrđene ovim zakonom;
- organ uprave pružaće potrebne informacije državama članicama Evropske unije, radi pravilnog sprovođenja ovog zakona, naročito kada se reproduktivni materijal prenosi iz jedne države članice u drugu;
- uvozom reproduktivnog materijala smatraće se uvoz iz država koje nijesu članice Evropske unije (u daljem tekstu: treće zemlje);
- listu vrsta drveća i vještačkih hibrida od kojih se dobija reproduktivni materijal iz člana 3 stav 2 ovog zakona sačinjavaće Evropska komisija u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- regione provenijencije iz člana 16 stav 4 ovog zakona, nadležni organ uprave dostavljaće Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije;
- male količine iz člana 23 stav 4 ovog zakona, utvrđivaće Evropska komisija u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- provjeru uslova iz člana 27 stav 3 ovog zakona vršiće Evropska komisija, u saradnji sa nadležnim organima država članica;

- uslovi pod kojima države članice Evropske Unije mogu izdati odobrenje snabdjevačima na svojoj teritoriji za izvoz, stavljanje u promet reproduktivnog materijala koji se koristi u naučne svrhe, selekcioniranje ili u svrhe genetskog očuvanja iz člana 27 stav 4 ovog zakona, izdavaće Evropska komisija u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- stavljanje u promet reproduktivnog materijala iz člana 28 ovog zakona, vršiće se na osnovu odobrenja Evropske komisije u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- priznavanje istovjetnosti reproduktivnog materijala iz člana 29 stav 3 ovog zakona, utvrđivaće Evropska komisija u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- posebne uslove za upotrebu i promet reproduktivnog materijala za organsku proizvodnju iz člana 31 stav 4 ovog zakona, utvrđivaće Evropska komisija u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- zabrana iz člana 32 ovog zakona može se uvesti za prodaju krajnjem korisniku za potrebe sijanja ili sadnje određenog reproduktivnog materijala na osnovu zahtjeva države članice i dozvole Evropske komisije u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji;
- uvoz reproduktivnog materijala iz trećih zemalja vršiće se na osnovu odobrenja nadležnog organa Evropske unije;
- reproduktivni materijal koji iz trećih zemalja uveze druga država članica Evropske unije na osnovu odobrenja nadležnog organa Evropske unije može se stavljati u promet u Crnoj Gori;
- korišćenje genetski modifikovanog reproduktivnog materijala na teritoriji Crne Gore zabraniće se na osnovu odobrenja nadležnog organa Evropske unije;
- kvalitet sjemena u prometu utvrđivaće se u skladu sa međunarodno priznatim metodama (International Seed Testing Association - ISTA, Association of Official Seed Analysts - AOSA i dr.);
- tehničke i naučne pojedinosti za sprovođenje procjene rizika za životnu sredinu vršiće Evropska komisija;
- carinsko područje Crne Gore smatraće se carinskim područjem Evropske unije;
- o stavljanju u promet reproduktivnog materijala iz trećih zemalja odlučivaće Evropska komisija u skladu sa procedurama za primjenu ovlašćenja za sprovođenje dodijeljenih Evropskoj Komisiji.

#### **Član 56b**

Ministarstvo će od dana stupanja na snagu ovog zakona Evropskoj komisiji:

- dostavljati propise donijete na osnovu ovog zakona;
- omogućiti inspekcijske preglede i provjere na licu mjesta radi obezbjeđivanja jedinstvenog sprovođenja ovog zakona.

Ministarstvo će od dana stupanja na snagu ovog zakona Evropskoj komisiji i državama članicama dostavljati podatke o organu uprave i ovlašćenim institucijama iz člana 12 ovog zakona.

#### **Član 56c**

Podzakonski akt iz člana 32 stav 5 ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

#### **Član 56d**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 79 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).“

#### **Član 34**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

# **O B R A Z L O Ž E N J E**

## **I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore prema kojem se, zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

## **II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Razlozi za donošenje ovog zakona proistekli su iz potrebe preciziranja pojedinih odredbi koje se odnose na usklađivanje definicija, određenih pojmova i postupaka kao i potrebe stvaranja pravnog osnova koji je nedostajao za prenošenje pojedinih dijelova EU legislative iz oblasti reproduktivnog materijala šumskog drveća i to sa celex brojem 31999L0105.

Izmjene navedenih i drugih predloženih odredbi su rezultat postupka daljeg usaglašavanja ne samo sa navedenom legislativom, već i sa obavezama koje je Crna Gora preuzela u postupku pregovaranja. Naime, prvo mjerilo za otvaranje pregovora za Poglavlje 12 Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika je da okvirni zakoni u ovoj oblasti budu usaglašeni sa EU legislativom i to između ostalog i u dijelu odredbi vezanih za teritorijalnost i obaveze prema Evropskoj komisiji i državama članicama.

Takođe, pojedine odredbe su mijenjane i na osnovu iskustava u samoj primjeni zakona od 2007.godine, tako da su u predloženim izmjenama i dopunama zakona precizirane odredbe zakona koje se odnose postupak utvrđivanja negativnih uticaja upotrebe reproduktivnog materijala šumskog drveća, na šumu, životnu sredinu, genetičke resurse i biodiverzitet.

## **III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA**

Harmonizacijom legislative vezane za reproduktivni materijal šumskog drveća, predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama zakona, obezbijediće se doslednija primjena međunarodnih standarda i standarda EU u ovoj oblasti.

Predloženim zakonom preciznije se uređuje oblast reproduktivnog materijala šumskog drveća.

## **IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA**

Predloženim izmjenama ovog zakona nijesu se u principu mijenjala institucionalna rješenja iz osnovnog teksta zakona. Upravo i u tom dijelu je došlo do tehničkih i terminoloških usklađivanja, preciziranja pojedinih odredbi u pogledu pojmova, sprovođenja postupaka i sprovođenja zakona od strane šumarskih i fitosanitarnih inspektora.

U članu 1 izvršene izmjene urađene su radi uvrščivanja kompletne stručne terminologije korišćene u Direktivi 1999/105 o trgovini reproduktivnim materijalom šumskog drveća, u tekst osnovnog zakona.

Članom 2 su u članu 3 osnovnog zakona izvršene su terminološke izmjene vezane za primjenu ovog zakona, i izvršeno potpuno usklađivanje sa Direktivom 1999/105 tako što se precizira da se nacionalna lista šumskog drveća i hibrida od kojih se dobija reproduktivni materijal mijenja i dopunjava u skladu sa izmjenama liste Evropske komisije.

Članom 3 u članu 4 osnovnog zakona izvršeno je usaglašavanje teksta o tome na šta se mislilo pod reproduktivnim materijalom koji nije namijenjen za korišćenje u šumarstvu, pa je stav koji se odnosi na isto preformulisano, izvršeno je zamjenjivanje odgovornog lica koje je dužno stavljati naznaku da reproduktivni materijal nije za upotrebu u šumarstvu, kao i brisanje obaveze izdavanja dozvole za reproduktivni materijal koji nije namijenjen za korišćenje u šumarstvu ili je namijenjen izvozu ili reeksportu.

Članom 4 je član 5 osnovnog zakona u potpunosti izmijenjen na način što je izvršeno dodatno preciziranje kategorija šumskog reproduktivnog materijala, u odnosu na kategorije iz Direktive 1999/105.

Članom 5 brisan je član 6 osnovnog zakona, koji je, radi sredećenosti osnovnog zakona, pomjeren nakon člana koji sadrži pojmovnik.

Članom 6 izvršena je dopuna pojmovnika iz člana 7 osnovnog zakona.

Članom 7 su odredbe člana 6 osnovnog zakona pomjerene iza odredbe koja definiše pojmove u zakonu.

Članovima 8 i 9 vrši se preciziranje odredbi osnovnog zakona u odnosu na termine iz Direktive 1999/105.

Članom 10 izvršeno je skraćivanje termina "nadležni organ uprave" obzirom na brisanje stava kojim je to urađeno u članu 4 osnovnog zakona.

Članom 11 uvršćuje se kategorija "snabdjevač kao proizvođač", kojim se osnovni zakon ralažira formule po kojoj snabdjevač ne može vršiti promet reproduktivnog materijala ako nije i proizvođač istog.

Članom 12 je izvršeno preuređenje odredbe iz člana 15 osnovnog zakona koja se tiče priznavanja genetski modifikovanog reproduktivnog materijala.

Članom 13 izvršena je dopuna člana 16 osnovnog zakona, a dopuna je urađena radi ujednačavanja postupka objavljivanja regiona provenijencije sa odredbama Direktive 1999/105.

Članom 14 dopunjuju se odredbe člana 17 osnovnog zakona koje se tiču uslova za upis u registar snabdjevača reproduktivnog materijala, i usaglašavaju sa zakonom koji uređuje zdravstvenu zaštitu bilja.

Članovima 15 i 16 mijenjaju se članovi 18 i 19 osnovnog zakona radi preciziranja u skladu sa članom 9 izmjena i dopuna.

Članom 17 dopunjuje se član 21 osnovnog zakona pa se precizira da reproduktivni materijal i u svim fazama prometa mora biti označen partijom.

Članom 18 dopunjuje se odredba člana 22 osnovnog zakona, na način što pored glavnog sertifikata u prometu reproduktivnog materijala mora biti i etiketa, što je u skladu sa Direktivom 1999/105.

Članom 19 mijenja se član 23 osnovnog zakona radi dodatnog preciziranja odredbe vezane za promet u vidu pošiljki, dopunske podatke i izuzetke u pogledu potrebe za brzom dostupnošću sjemena i male količine sjemena iz uroda tekuće godine.

Članom 20 mijenja se član 24 osnovnog zakona radi dodatnog preciziranja odredbi o kategorijama reproduktivnog materijala koje se mogu naći u prometu.

Članovima 21 i 22 dopunjuju se članovi 25 i 26 osnovnog zakona radi preciziranja odredbi koje se tiču pojmova "sjemenskog" odnosno "reproduktivnog" materijala.

Članom 23 mijenja se član 27 radi potpunog usklađivanja odredbi osnovnog zakona u pogledu uvoza reproduktivnog materijala i korišćenja reproduktivnog materijala u naučne svrhe, selekcioniranje ili u svrhe genetskog očuvanja sa Direktivom 1999/105.

Članom 24 proširuje se mogućnost za snabdijevanje krajnjih korisnika reproduktivnog materijala na proizvodnja, uvoz i stavljanje u promet, u odnosu na mogućnost iz člana 28 osnovnog zakona da to bude samo iz uvoza.

Članom 25 dupunjava se i mijenja član 29 osnovnog zakona radi terminološkog usaglašavanja i preciziranja postupka uvoza reproduktivnog materijala, odnosno priznavanja istovjetnosti reproduktivnog materijala iz uvoza.

Članom 26 eliminiše se nedoumica nastala dosadašnjom primjenom osnovnog zakona, a tiče se korišćenja termina biomase u članu 31 osnovnog zakona.

Članom 27 vrši se usaglašavanje osnovnog zakona u pogledu nadležnosti sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Članom 28 mijenja se član 33 osnovnog zakona radi preciziranja u skladu sa članom 9 izmjena i dopuna.

Članom 29 brišu se odredbe osnovnog zakona koje se odnose na monitoring i pravo žalbe, obzirom da iste već postoje u drugim zakonskim propisima.

Članom 30 vrši se preciziranje kaznenih odredbi.

Članom 31 propisane su kaznene odredbe za prekršaje odgovorhim licima u organu državne uprave.

Članom 32 brisan je član 54 osnovnog zakona obzirom na izmjene u članu 53.

Članom 33 dodaju se četiri nova člana koja su prelazne odredbe u skladu sa komentarima EK, a tiču se uklađivanja nadležnosti između Evropske unije i Crne Gore.

Članom 34 propisuje se dan stupanja na snagu ovog zakona.

## **V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA**

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

## **OBRAZLOŽENJE ZAŠTO JAVNA RASPRAVA NIJE ODRŽANA U SKLADU SA ČLANOM 35 POSLOVNIKA**

Crna Gora je u postupku pristupanja Evropskoj uniji, za otvaranje pregovora za Poglavlje 12 Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika dobila uslov dat u Mjerilu 1: usaglašavanje okvirnog zakonodavstva.

Na Zakon o reproduktivnom materijalu šumskog drveća (Sl. list RCG", broj 27/07 i "Sl. list CG", broj 40/11), Evropska komisija je dala mišljenje koje je ugrađeno u predlog teksta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća i nakon toga dostavila pozitivno mišljenje na isti.

Na osnovu člana 4 stav 2 alineja 3 Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona (Sl. list CG br. 22/08 i 42/11) javna rasprava nije sprovedena jer tekstem predloga zakona nijesu bitno drugačije uređena pitanja reproduktivnog materijala šumskog drveća.

Tokom izrade predloga zakona, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Fitosanitarna uprava, vršili su ciljane konsultacije sa predstavnicima inspeksijskih službi (šumarskom inspekcijom), ovlašćenim pravnim licima, kao i proizvođačima reproduktivnog materijala.

Takođe, važan doprinos je dala i Uprava za inspeksijske poslove odnosno fitosanitarni inspektori koji su kao učesnici u izvršenim konsultacijama bili saglasni sa predloženim rješenjima i dali doprinos naročito u dijelu ovlašćenja i kaznenih odredbi.

Kako se predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona bitno drugačije nijesu mijenjala pitanja vezana za sjemenski materijal poljoprivrednog bilja iz osnovnog teksta zakona, javna rasprava nije sprovedena.

Cilj ovih izmjena i dopuna je prvenstveno otvaranje pregovora u Poglavlju 12 Bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika, ali i tehničko i terminološko usklađivanje kroz preciziranje pojedinih odredbi.